

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2024)0063

Działalność Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie sprawozdania rocznego z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2023 r. (2024/2056(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie roczne z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2023 r.,
- uwzględniając art. 10 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 15, art. 24 akapit trzeci, art. 228 i art. 298 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (UE, Euratom) 2021/1163 z dnia 24 czerwca 2021 r. określające przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich (Statut Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich) i uchylające decyzję 94/262/EWWiS, WE, Euratom¹,
- uwzględniając art. 11, 41, 42 i 43 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (Karta),
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,
- uwzględniając Europejski kodeks dobrej praktyki administracyjnej przyjęty przez Parlament 6 września 2001 r.,
- uwzględniając umowę ramową w sprawie współpracy, zawartą pomiędzy Parlamentem a Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich 15 marca 2006 r., która weszła w życie 1 kwietnia 2006 r.,
- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich,
- uwzględniając art. 55 oraz art. 148 ust. 2 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A10-0016/2024),

¹ Dz.U. L 253 z 16.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1163/oj>.

- A. mając na uwadze, że sprawozdanie roczne z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2023 r. zostało oficjalnie przedłożone przewodniczącej Parlamentu Europejskiego 18 kwietnia 2024 r., a 4 września 2024 r. rzeczniczka Emily O'Reilly przedstawiła w Brukseli swoje sprawozdanie Komisji Petycji;
- B. mając na uwadze, że na mocy art. 20, 24 i 228 TFUE Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich uprawniony jest do przyjmowania skarg dotyczących przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego swoje funkcje sądowe;
- C. mając na uwadze, że art. 15 TFUE stanowi, iż „w celu wspierania dobrych rządów i zapewnienia uczestnictwa społeczeństwa obywatelskiego instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii działają z jak największym poszanowaniem zasady otwartości” oraz że „każdy obywatel Unii i każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w państwie członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii”;
- D. mając na uwadze, że art. 41 Karty stanowi, iż „każdy ma prawo do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia swojej sprawy w rozsądnym terminie przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii”;
- E. mając na uwadze, że art. 43 Karty stanowi, że „każdy obywatel Unii i każda osoba fizyczna lub prawna mająca miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim ma prawo zwracać się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w przypadkach niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego swoje funkcje sądowe”;
- F. mając na uwadze, że art. 298 ust. 1 TFUE stanowi, że „wykonując swoje zadania, instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii korzystają ze wsparcia otwartej, efektywnej i niezależnej administracji europejskiej”;
- G. mając na uwadze, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich może proponować zalecenia i sugerować środki zaradcze i usprawnienia mające na celu rozwiązanie różnych aspektów niewłaściwego administrowania;
- H. mając na uwadze, że w 2023 r. rzeczniczka wszczęła 398 dochodzeń, w tym 393 na podstawie skarg, a pięć z inicjatywy własnej, oraz zamknęła 372 dochodzenia (369 na podstawie skarg, a trzy z inicjatywy własnej);
- I. mając na uwadze, że w 2023 r. zdecydowana większość dochodzeń dotyczyła Komisji (250 dochodzeń, czyli 62,81 %), a następnie Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO) (47 dochodzeń, czyli 11,81 %), Parlamentu Europejskiego (16 dochodzeń, czyli 4,02 %) i Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) (11 dochodzeń, czyli 2,76 %); mając na uwadze, że pozostałe dochodzenia dotyczyły następujących instytucji: Rady Unii Europejskiej (7 dochodzeń, czyli 1,76 %), Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (7 dochodzeń, czyli 1,76 %), Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (6 dochodzeń, czyli 1,51 %), Europejskiego Inspektora Ochrony Danych (6 dochodzeń, czyli 1,51 %), Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (5 dochodzeń, czyli 1,26 %), innych agencji

UE (33 dochodzenia, czyli 8,27 %) oraz innych instytucji lub organów UE (12 dochodzeń, czyli 3,01 %);

- J. mając na uwadze, że w 2023 r. największy odsetek dochodzeń dotyczył Komisji, której działalność administracyjna jako organu wykonawczego UE budzi duże zainteresowanie opinii publicznej;
- K. mając na uwadze, że w dochodzeniach zakończonych w 2023 r. w 99 przypadkach (26,6 %) nie stwierdzono niewłaściwego administrowania, w 206 przypadkach (55,4 %) instytucja znalazła rozwiązanie lub częściowe rozwiązanie, w 46 przypadkach (12,4 %) dalsze dochodzenia nie były uzasadnione, a w 27 przypadkach (7,3 %) stwierdzono niewłaściwe administrowanie;
- L. mając na uwadze, że trzy główne kwestie będące przedmiotem dochodzeń zakończonych przez rzeczniczkę w 2023 r. dotyczyły przejrzystości i rozliczalności (np. dostępu do informacji i dokumentów) (34,2 %), kultury sprawowania służby publicznej (21,5 %) oraz zatrudnienia (15,3 %); mając na uwadze, że inne zastrzeżenia dotyczyły dobrego zarządzania kwestiami kadrowymi, właściwego korzystania z uprawnień dyskrecyjnych (w tym w postępowaniach w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego), właściwego zarządzania postępowaniami w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, poszanowania praw podstawowych, poszanowania praw procesowych, dotacji, zamówień publicznych, umów, kwestii etycznych, udziału społeczeństwa w procesie decyzyjnym UE oraz należytego zarządzania finansami;
- M. mając na uwadze, że w 2023 r. rzeczniczka prowadziła również szerszej zakrojone dochodzenia i inicjatywy strategiczne dotyczące kwestii systemowych w instytucjach Unii, obejmujące dostęp do dokumentów, prawa podstawowe, kwestie etyczne, rozliczalność w procesie decyzyjnym oraz zatrudnienie urzędników służby cywilnej UE;
- N. mając na uwadze, że obywatelom UE przysługują szerokie uprawnienia w zakresie dostępu do dokumentów będących w posiadaniu administracji UE; mając na uwadze, że rzeczniczka wszczęła dochodzenie z własnej inicjatywy, zwracając się do Komisji o pilne zajęcie się systematycznymi opóźnieniami w rozpatrywaniu wniosków o dostęp do dokumentów, aby zapewnić przestrzeganie przez Komisję terminów określonych w przepisach UE dotyczących publicznego dostępu (rozporządzenie (WE) nr 1049/2001¹); mając na uwadze, że dochodzenie ujawniło, że kiedy osoby fizyczne ubiegają się o ponowne rozpatrzenie decyzji o dostępie („wniosek potwierdzający”), Komisja w 85% przypadków nie dotrzymuje terminów określonych na mocy prawa, a większość jej odpowiedzi nadchodzi po upływie 60 dni; mając na uwadze, że opóźnienia często powodują, że uzyskane informacje tracą wartość dla wnioskodawców, ponieważ nie mogli zareagować w odpowiednim momencie procesu decyzyjnego;
- O. mając na uwadze, że w 2023 r. rzeczniczka opublikowała sprawozdanie specjalne w następstwie dochodzenia strategicznego dotyczącego czasu rozpatrywania przez

¹ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

Komisję Europejską wniosków o publiczny dostęp do dokumentów; mając na uwadze, że Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich przedłożyło sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, aby uzyskać jego wsparcie w nakłonieniu Komisji do realizacji zaleceń rzeczniczki, która uznała, że obywatele mają prawo oczekiwać lepszych praktyk ze strony otwartej, nowoczesnej i przyjaznej administracji UE;

- P. mając na uwadze, że parlamentarna Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych omówiła sprawozdanie specjalne, co doprowadziło do przyjęcia 14 marca 2024 r. przez Parlament Europejski rezolucji w sprawie czasu rozpatrywania przez Komisję Europejską wniosków o publiczny dostęp do dokumentów¹, w której Parlament wyraził głębokie zaniepokojenie ogromnymi opóźnieniami w procesie udzielania przez Komisję publicznego dostępu do żądanych dokumentów oraz zwrócił się do Komisji o zapobieżenie tym systematycznym i znacznym opóźnieniom; mając na uwadze, że Parlament uznał, iż rozważy wykorzystanie wszystkich dostępnych instrumentów parlamentarnych w celu zajęcia się tą sprawą; mając na uwadze, że w rezolucji odniesiono się również do negocjacji w sprawie zakupu szczepionek przeciwko COVID-19 i wezwano Komisję do ujawnienia odnośnych informacji, do bardziej proaktywnej przejrzystości, za którą odpowiedzialne są wyspecjalizowane kadry do rozpatrywania wniosków potwierdzających oraz bardziej otwartego i konstruktywnego podejścia do wnioskodawców;
- Q. mając na uwadze, że rzeczniczka podkreśliła, iż należy odpowiednio monitorować i egzekwować wdrażanie nowych zasad etycznych Parlamentu;
- R. mając na uwadze, że rzeczniczka zaobserwowała znaczne postępy we wzmacnianiu zasad etycznych w Parlamencie po aferze Katargate, ale wyraził zaniepokojenie, jeżeli chodzi o ich wdrażanie i egzekwowanie; mając na uwadze, że rzeczniczka wszczęła odrębne dochodzenie w sprawie kosztów podróży Komisji opłacanych od 2021 r. przez osoby trzecie;
- S. mając na uwadze, że przejrzystość jest ważną cechą społeczeństwa demokratycznego i ważnym narzędziem walki z korupcją; mając na uwadze, że obywatele UE mają prawo do najwyższego poziomu przejrzystości oraz że jak najwyższy poziom dostępności dokumentów urzędowych ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia rozliczalności;
- T. mając na uwadze, że w 2023 r. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich nadal podnosiło świadomość społeczną na temat roli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w utrzymywaniu wysokich standardów pracy w administracji UE oraz w ochronie praw obywatelskich i podstawowych wolności;
1. zatwierdza sprawozdanie roczne za 2023 r. przedstawione przez rzeczniczkę oraz wyraża uznanie dla doskonałej prezentacji dotyczącej najważniejszych faktów i danych na temat jej działalności w 2023 r.;
 2. gratuluje Emily O'Reilly znakomitej pracy i nieustrudzonych wysiłków na rzecz wspierania demokracji poprzez zwiększenie rozliczalności i przejrzystości w instytucjach, organach, urzędach i jednostkach organizacyjnych UE oraz dbałość o to, aby administracja UE reagowała na problemy obywateli;

¹ Dz.U. C, C/2024/6560 z 12.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6560/oj>.

3. wyraża uznanie dla konstruktywnej współpracy między rzeczniczką a Parlamentem Europejskim, w szczególności Komisją Petycji, a także innymi instytucjami UE;
4. z zadowoleniem przyjmuje opublikowanie przez rzeczniczkę Przewodnika dotyczącego dostępu do dokumentów UE, którego celem jest podniesienie świadomości obywateli na temat ich prawa dostępu do dokumentów oraz umożliwienie im kontrolowania procesu decyzyjnego UE; uważa, że zasadnicze znaczenie ma dalsze przekazywanie obywatelom odpowiednich informacji na temat roli i zakresu działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz jego wpływu na rozwój instytucji UE;
5. z zadowoleniem przyjmuje zalecenia wynikające z przeprowadzonego przez rzeczniczkę dochodzenia z własnej inicjatywy w sprawie czasu rozpatrywania przez Komisję wniosków o publiczny dostęp do dokumentów; wzywa Komisję do sprawniejszego rozpatrywania wniosków, do pilnego zajęcia się systemowymi opóźnieniami oraz do respektowania terminów określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji; podziela opinię rzeczniczki, że żądane dokumenty i informacje często dotyczą spraw pilnych i w przypadku opóźnień dostęp do nich traci znaczenie; uważa, że Komisja musi z własnej inicjatywy publikować dokumenty i statystyki dotyczące sposobu rozpatrywania wniosków o dostęp do dokumentów, ponieważ takie informacje mają kluczowe znaczenie dla poprawy przejrzystości w tej kwestii i zwiększenia odpowiedzialności Komisji wobec obywateli; podkreśla, że przejrzystość procesu decyzyjnego była przedmiotem wielu dochodzeń Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, w szczególności jeśli chodzi o lobbying;
6. podkreśla, że publiczny dostęp do dokumentów jest podstawowym prawem obywateli UE i fundamentem demokracji europejskiej; przypomina, że rozwój technologiczny i społeczny od czasu przyjęcia rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 wymaga dostosowania dotychczasowej praktyki do nowego kontekstu cyfrowego; w tym względzie dostrzega konieczność zmiany rozporządzenia oraz wzywa Radę do podjęcia konstruktywnych negocjacji z Parlamentem i Komisją w tej sprawie, aby trzy kluczowe instytucje UE stały się wzorcami przejrzystości i rozliczalności publicznej dla całej UE; jest głęboko przekonany, że negocjacje w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 powinny opierać się na stanowisku przyjętym już przez Parlament oraz że jego zakres powinien zostać rozszerzony na wszystkie instytucje, organy i agencje UE, co poprawi rozliczalność procesu decyzyjnego; w tym kontekście przypomina, że „dokument” powinien oznaczać każdą treść danych bez względu na nośnik (zapisane na papierze, przechowywane w formie elektronicznej lub jako nagranie dźwiękowe, wizualne lub audiowizualne) dotyczących kwestii należących do zakresu odpowiedzialności instytucji, organu lub jednostki organizacyjnej Unii¹; podkreśla, że instytucje powinny zachować przejrzystość w kontaktach z obywatelami, jak stwierdziła rzeczniczka w dochodzeniu w sprawie przejrzystości rozmów trójstronnych², w którym, choć okazała zrozumienie dla unijnego systemu negocjacji międzyinstytucjonalnych i jego

¹ Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (przekształcenie), art. 3: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-7-2011-0580_PL.pdf.

² <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/pl/69206>.

szczególnych wyzwań, kiedy porusza się drażliwe kwestie, to zwróciła się do instytucji o podjęcie wysiłku, aby przezwyciężyć wyzwania i umożliwić obywatelom skuteczne korzystanie z ich demokratycznych praw;

7. popiera wnioski zawarte w sprawozdaniu specjalnym rzeczniczki¹ dla Parlamentu Europejskiego dotyczącym czasu, jakiego Komisji Europejskiej potrzebuje, aby rozpatryć wnioski o publiczny dostęp do dokumentów, i wyraża zaniepokojenie oceną rzeczniczki, zgodnie z którą systemowe i znaczne opóźnienia w rozpatrywaniu przez Komisję wniosków o publiczny dostęp do dokumentów oznaczają niewłaściwe administrowanie; podkreśla, jak ważne jest, aby Komisja przeznaczyła więcej środków na rozpatrywanie wniosków potwierdzających na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, i wskazuje na potrzebę bardziej proaktywnego zapewniania przejrzystości i bardziej konstruktywnego podejścia do wnioskodawców; wzywa Komisję do priorytetowego zaradzenia tej sytuacji poprzez zreformowanie zarządzania publicznym dostępem do dokumentów; przypomina Komisji o prawie Parlamentu do wnoszenia przeciwko niej skarg do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) oraz oczekuje wyraźnego i jednoznacznego zobowiązania się nowego kolegium komisarzy do zaradzenia tej sytuacji;
8. przyjmuje do wiadomości dochodzenie rzeczniczki dotyczące zakresu, w jakim Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej i Komisja Europejska stosują prawo UE oraz decyzje TSUE w odniesieniu do wniosków o publiczny dostęp do dokumentów ustawodawczych, w którym rzeczniczka podkreśliła, że należy umożliwić szybki publiczny dostęp do dokumentów legislacyjnych oraz ułatwić obywatelom UE udział w procesie stanowienia prawa UE; dostrzega wagę terminowego rozpatrywania przez wszystkie instytucje wniosków o dostęp do dokumentów dla zwiększenia poczucia zaufania do procesu legislacyjnego UE, które opiera się na głównych zasadach przejrzystości i publicznego dostępu do informacji, co potwierdzono w orzecznictwie TSUE; przypomina, że zgodnie z orzecznictwem TSUE instytucje unijne mogą odmówić ujawnienia dokumentów ustawodawczych jedynie w wyjątkowych okolicznościach, a ich uzasadnienie musi być konkretne i rzeczowe;
9. przyjmuje do wiadomości wyrażony przez rzeczniczkę zamiar przeprowadzenia szerszego dochodzenia w sprawie interpretacji przez Komisję zakresu informacji o środowisku i informacji dotyczących emisji do środowiska; jest szczególnie zaniepokojony faktem, że rzeczniczka stwierdziła niewłaściwe administrowanie w związku z odmową udzielenia przez Komisję dostępu do dokumentów dotyczących emisji gazów cieplarnianych z przemysłu ceramicznego zgłoszonych w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji; ubolewa, że Komisja odrzuciła zaproponowane przez rzeczniczkę rozwiązanie i nie zapewniła przestrzegania wymogu przejrzystości ani nie dopełniła obowiązku pełnego zastosowania rozporządzenia (WE) nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Wspólnoty² oraz konwencji z Aarhus; wzywa Komisję do zagwarantowania publicznego dostępu do informacji dotyczących

¹ Sprawozdanie specjalne Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z dochodzenia strategicznego dotyczącego czasu rozpatrywania przez Komisję Europejską wniosków o publiczny dostęp do dokumentów (OI/2/2022/OAM).

² Dz.U. L 264 z 25.9.2006, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1367/oj>.

środowiska, zgodnie z prawem UE i powiązaniem orzecznictwem TSUE, oraz do promowania udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska; wyraża zaniepokojenie faktem, że odmowa Komisji udzielenia dostępu do dokumentów dotyczących emisji gazów cieplarnianych zgłaszanych w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji obejmuje więcej zakładów przemysłowych, nie tylko z branży ceramicznej, i wzywa rzeczniczkę do dalszego zwracania publicznie uwagi na jej ustalenia z dochodzenia, aby dzięki temu zwiększyć przejrzystość; przypomina, że duża liczba petycji do Parlamentu Europejskiego dotyczy braku lub ograniczonego dostępu do informacji dotyczących środowiska;

10. wzywa Radę do udzielenia pełnego publicznego dostępu do opinii prawnej na temat dyrektywy (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r.¹ Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej, zgodnie z zaleceniem rzeczniczki, która stwierdziła niewłaściwe administrowanie w tej sprawie;
11. popiera starania rzeczniczki na rzecz precyzyjniejszego wyjaśnienia, co stanowi dokument UE, i podkreśla, że instytucje UE powinny stosować się do zaleceń rzeczniczki w celu dostosowania swoich praktyk administracyjnych z uwzględnieniem zmieniających się środków komunikacji; podkreśla, że prawo obywateli do publicznego dostępu do informacji ma zastosowanie do pisemnych dokumentów fizycznych i elektronicznych, a także do nagrań audio i audiowizualnych związanych z polityką, działalnością i decyzjami instytucji UE, oraz przypomina, że wiadomości tekstowe i wiadomości natychmiastowe dotyczące spraw służbowych uznaje się za dokumenty na mocy rozporządzenia (WE) nr 1049/2001; ubolewa nad przypadkami, w których Komisja nie udzieliła publicznego dostępu do dokumentów, które miały postać wiadomości e-mail lub wiadomości tekstowych, takich jak te dotyczące projektów unijnych strategii dotyczących adaptacji gleby i lasów do zmian klimatycznych lub wymiany wiadomości między przewodniczącą Komisji a szefostwem przedsiębiorstwa farmaceutycznego w związku z zakupem szczepionek przeciwko COVID-19;
12. docenia zaangażowanie rzeczniczki na rzecz przestrzegania praw podstawowych w działaniach związanych z migracją; odnotowuje, że rzeczniczka zwróciła się do Komisji o dalsze wyjaśnienia dotyczące tego, w jaki sposób zamierza ona zagwarantować poszanowanie praw człowieka w kontekście protokołu ustaleń między UE a Tunezją, aby zapewnić przestrzeganie przez UE jej zobowiązań w zakresie praw człowieka; podkreśla, że wszystkie instytucje, organy i jednostki organizacyjne UE mają obowiązek poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności określonych w traktatach i Karcie;
13. przyjmuje do wiadomości decyzję Komisji o współpracy z władzami krajowymi i lokalnymi, aby ocenić wpływ na prawa podstawowe finansowanych przez UE ośrodków zarządzania migracją w następstwie odnośnego dochodzenia z własnej inicjatywy przeprowadzonego przez rzeczniczkę;
14. z zadowoleniem przyjmuje dochodzenia wszczęte przez rzeczniczkę w Parlamencie Europejskim w następstwie Katargate; zdecydowanie popiera ustalenia rzeczniczki, zgodnie z którymi instytucje UE muszą przestrzegać unijnych zasad etycznych i antykorupcyjnych oraz wzmacniać te zasady, a wdrażanie przez Parlament reform w tej dziedzinie musi być odpowiednio monitorowane i egzekwowane na wszystkich

¹ Dz.U. L 275 z 25.10.2022, s. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj>.

szczeblach; podkreśla, że Parlament i Komisja powinny zawsze zwracać szczególną uwagę na bezpośrednią i pośrednią działalność lobbingsową w Parlamencie, aby zidentyfikować luki i niedociągnięcia, które mogą zwiększyć ryzyko potencjalnych konfliktów interesów; z zadowoleniem przyjmuje duże postępy poczynione w kwestii obowiązującego kodeksu postępowania posłów do Parlamentu Europejskiego w odniesieniu do uczciwości i przejrzystości oraz zachęca Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich do dalszego monitorowania, w stosownych przypadkach, procesu jego wdrażania; podkreśla, że należy rygorystycznie przestrzegać zasad etyki, aby zwiększyć zaufanie obywateli do instytucji europejskich;

15. podkreśla zasadniczą rolę przejrzystości, dobrej administracji oraz instytucjonalnych mechanizmów kontroli i równowagi w pracach instytucji UE;
16. odnotowuje, że rzeczniczka prowadziła dochodzenia w sprawie ryzyka konfliktu interesów w Komisji, zwłaszcza w obszarze Europejskiego Funduszu Obronnego (EFO), w tym w sprawie braku obowiązku ze strony Komisji podawania do wiadomości publicznej nazwisk ekspertów, z którymi konsultuje się w sprawie projektów związanych z EFO; w tym kontekście zwraca uwagę na sugestię rzeczniczki, aby Komisja proaktywnie publikowała deklaracje interesów składane przez członków Rady ds. Kontroli Regulacyjnej oraz, w razie potrzeby, zmieniła odpowiednie przepisy regulujące funkcjonowanie Rady;
17. przyjmuje do wiadomości apel rzeczniczki do Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) o udoskonalenie przepisów dotyczących konfliktów interesów oraz o wzmocnienie roli nadzorczej Komisji ds. Etyki i Zgodności, po tym jak wiceprezes EBI został dyrektorem generalnym krajowego banku prorozwojowego; w związku z tym zachęca rzeczniczkę, by nadal poświęcała uwagę kwestii okresów karencji i efektu „drzwi obrotowych” w odniesieniu do kadr wyższego szczebla wszystkich instytucji, agencji i organów UE w celu zapewnienia najwyższych standardów etycznych przejrzystości i odpowiedzialności publicznej;
18. z zadowoleniem przyjmuje zmiany wprowadzone przez Komisję w jej wewnętrznych wytycznych dotyczących zamówień publicznych, pozytywnie ocenione w dochodzeniu rzeczniczki, które to zmiany usprawniają postępowanie w przypadku potencjalnych konfliktów interesów zawodowych w zaproszeniach do składania ofert;
19. zachęca Komisję do większych wysiłków na rzecz poprawy przejrzystości w odniesieniu do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) i zachęca Komisję do sprawniejszego rozpatrywania wniosków o publiczny dostęp do dokumentów związanych z RRF oraz o dalsze publikowanie wstępnych ocen wniosków państw członkowskich o płatność;
20. z zadowoleniem przyjmuje decyzję rzeczniczki o wszczęciu dochodzenia z własnej inicjatywy w sprawie opóźnień w pracach Komisji dotyczących zarządzania ryzykiem związanym z niebezpiecznymi chemikaliami; celem dochodzenia jest zbadanie opóźnień we wprowadzaniu ograniczeń w celu zmniejszenia ryzyka związanego z konkretnymi chemikaliami oraz w umieszczaniu chemikaliów na liście substancji podlegających procedurze udzielania zezwolenia;
21. jest zaniepokojony faktem, że rzeczniczka miała szereg zastrzeżeń dotyczących przejrzystości do kontaktów Komisji z przemysłem tytoniowym; zwraca jednak uwagę,

- że Komisja zobowiązała się do dalszej oceny narażenia swoich departamentów na lobbinyg ze strony przemysłu tytoniowego; przypomina Komisji, że UE i wszystkie jej państwa członkowskie są sygnatariuszami Ramowej konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o ograniczeniu użycia tytoniu i że w związku z tym są one zobowiązane – przy okazji określania i wdrażania, w ramach polityki zdrowia publicznego, ustaleń dotyczących ograniczania użycia tytoniu – do podjęcia działań w celu ochrony tej polityki przed ingerencją ze strony tych, którzy promują interes handlowy i inne żywotne interesy przemysłu tytoniowego;
22. przypomina o bezwzględnyim zobowiązaniu instytucji UE do zapewnienia usług niezależnych i dobrze wykwalifikowanych urzędników zatrudnionych w sposób otwarty i przy zapewnieniu należytej równowagi geograficznej między narodowościami a językami; zwraca uwagę, że rzeczniczka przeprowadziła dochodzenie w sprawie sposobu, w jaki Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO) organizował testy wstępne w ramach procedury rekrutacji nowych pracowników do służby cywilnej UE, oraz zidentyfikowała problemy w organizacji testów przeprowadzanych wyłącznie zdalnie; wzywa EPSO do usprawnienia procedur rekrutacji poprzez dopilnowanie, aby wymogi techniczne nie stawiały niektórych kandydatów w gorszej sytuacji, oraz do dostarczania kandydatom jasnych informacji; jest zdania, że jeżeli kandydaci chcą fizycznie uczestniczyć w testach odbywających się w ośrodku egzaminacyjnym, powinni mieć taką możliwość, co było powszechną praktyką przed pandemią COVID-19;
23. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2023 r. Biuro Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich nadal nagłaśniało swoją rolę i promowało swoją działalność wśród jak najszerszego grona odbiorców oraz uczestniczyło w Europejskim Spotkaniu Młodzieży (EYE2023); podkreśla znaczenie dyskusji zorganizowanej przez rzeczniczkę z udziałem Komisji i Parlamentu na temat przestrzegania ramowych zasad uczciwości w administracji UE;
24. z zadowoleniem przyjmuje postępowania wyjaśniające prowadzone przez rzeczniczkę w następstwie skarg składanych przez osoby z niepełnosprawnościami oraz wspiera działania Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jako aktywnego uczestnika unijnych ram dotyczących Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych; podkreśla jak ważne jest, że rzeczniczka zobowiązała się monitorować wdrażanie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych przez administrację UE, i wzywa wszystkie instytucje UE do przywiązywania jak największej wagi do zaleceń Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w dochodzeniach dotyczących praw osób z niepełnosprawnościami; wyraża uznanie dla rzeczniczki za przewodniczenie w 2023 r. unijnym ramom dotyczącym Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz jej stałe zaangażowanie jako członkini tych struktur;
25. podkreśla, że europejski akt w sprawie dostępności¹ został przyjęty 17 kwietnia 2019 r., a termin jego transpozycji przez państwa członkowskie upłynął 28 czerwca 2022 r.; podkreśla, że głównym celem europejskiego aktu w sprawie dostępności było ułatwienie życia co najmniej 87 mln osób z niepełnosprawnościami dzięki łatwiejszemu dostępowi m.in. do transportu publicznego, usług bankowych, komputerów, telewizji, e-książek czy zakupów w internecie; wyraża głębokie ubolewanie, że wciąż żadne

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

państwo członkowskie nie zapewnia pełnej i spójnej transpozycji oraz że utrzymują się kumulujące się opóźnienia, co potwierdzają toczące się postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczęte przeciwko wszystkim państwom przez Komisję; wzywa rzecznikzkę do poruszenia kwestii tego bardzo poważnego łamania prawa UE, które poważnie narusza prawa osób z niepełnosprawnościami, jako część ogólnych działań prowadzonych przez UE w odniesieniu do Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, aby pomóc w rozwiązaniu tego problemu w trybie priorytetowym;

26. z zadowoleniem przyjmuje dochodzenie rzeczniczki w sprawie stosowania przez Komisję zasady przewidzianej w regulaminie pracowniczym UE dotyczącej podwojenia wartości dodatku na dziecko w celu zapewnienia opieki dzieciom z niepełnosprawnościami; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą przystąpienia całej administracji UE do zmiany obowiązujących przepisów w celu zapewnienia indywidualnej oceny merytorycznej wszystkich wniosków o tego rodzaju dodatek;
27. podkreśla rolę europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich oraz dorocznych spotkań organizowanych z krajowymi i regionalnymi rzecznikami za pośrednictwem tej sieci w celu dalszego podnoszenia świadomości na temat tego, co Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich może zrobić dla obywateli Europy; zachęca Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich do dalszego udziału w wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk z krajowymi rzecznikami praw obywatelskich za pośrednictwem europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich; odnotowuje, że doroczna konferencja europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich w 2023 r. koncentrowała się na ochronie praw człowieka oraz refleksji nad korzyściami i potencjalnymi wadami stosowania AI w administracji publicznej; zachęca organizacje społeczeństwa obywatelskiego do lepszego wykorzystywania instytucji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, aby kontrolował instytucje UE, gwarantował przejrzystość i rozpatrywał przypadki niezgodności z prawem Unii; z zadowoleniem przyjmuje przystąpienie Biura Rzecznika Praw Człowieka Bośni i Hercegowiny do europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich; wzywa Rzecznika Praw Obywatelskich do zacieśnienia współpracy z krajowymi biurami rzecznika praw obywatelskich w krajach kandydujących do UE z myślą o zwiększeniu zdolności tych krajów do dostosowania się do unijnych standardów dobrej administracji, uczciwości i rozliczalności;
28. wzywa do kontynuowania ścisłej współpracy między Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich a Komisją Petycji Parlamentu Europejskiego, których wspólną misją jest zbliżanie instytucji UE do obywateli; wyraża ogromne uznanie dla uwagi poświęconej przez rzecznikzkę skargom i dla podjętych w ich następstwie działań, takim jak przekazywanie skarg, które nie wchodzą w zakres jej kompetencji, ponieważ dotyczą wdrażania prawodawstwa UE, innym organom, jak Komisja Petycji Parlamentu Europejskiego; zachęca Biuro Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich do dalszych wysiłków w tym kierunku, biorąc pod uwagę, że współpraca z Komisją Petycji, terminowe informowanie i dostęp do dokumentów we wszystkich 24 językach urzędowych UE mogą zwiększyć faktyczny udział obywateli i społeczeństwa obywatelskiego w procesie decyzyjnym;
29. docenia fakt, że w 2023 r. wskaźnik wniosków przyjętych przez instytucje UE, czyli odsetek pozytywnych odpowiedzi na całkowitą liczbę wniosków złożonych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w celu skorygowania lub udoskonalenia

ich praktyk administracyjnych, wyniósł 81 %, co stanowi poprawę w porównaniu z rokiem poprzednim; wyraża jednak zdecydowane przekonanie, że instytucje, agencje, organy i urzędy Unii muszą w pełni i spójnie stosować się do wszystkich rozwiązań, zaleceń i sugestii Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich;

30. wyraża uznanie dla rzeczniczki za utrzymywanie konstruktywnych stosunków roboczych z Komisją, jako instytucją UE, której dotyczy większość dochodzeń prowadzonych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich; zwraca uwagę, że takie kontakty pomagają Komisji zwiększyć skuteczność i przejrzystość procedur administracyjnych;
31. docenia i z zadowoleniem przyjmuje wysiłki rzeczniczki i jej biura na rzecz ciągłej poprawy procedur wewnętrznych w celu zapewnienia skarżącym optymalnej obsługi i jak najskuteczniejszego rozpatrywania skarg; zachęca rzeczniczkę do wysiłków na rzecz dalszej poprawy widoczności jej działalności i z zadowoleniem przyjmuje usprawnienie internetowego systemu składania skarg, które sprawiło, że system ten stał się bardziej przyjazny dla użytkownika; z zadowoleniem stwierdza, że strona internetowa Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich jest wielojęzyczna, co odzwierciedla zobowiązanie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich do oferowania pomocy w 24 językach urzędowych UE; podkreśla, że należy zagwarantować osobom z niepełnosprawnościami pełny dostęp do całej gamy zasobów zapewnianych przez UE jej obywatelom, zwłaszcza poprzez systematyczne usługi tłumaczenia pisemnego i ustnego oferowane we wszystkich językach urzędowych, w tym w języku migowym;
32. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji oraz sprawozdania Komisji Petycji Radzie, Komisji, Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, rządów i parlamentom państw członkowskich oraz rzecznikom praw obywatelskich lub odpowiadającym im organom w państwach członkowskich.